

BV.

CONSEIL D'ETAT - RAAD VAN STATE LEGISLATION - WETGEVING - 1 -
- 4 - 10 - 1988
Transmis à M. <i>Coordination</i> Overgemaakt aan de H.

L. 18.513/9.

ROYAUME DE BELGIQUE.

KONINKRIJK BELGIE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, neuvième chambre, saisi par le Président de la Chambre des Représentants, le 17 mars 1988, d'une demande d'avis sur une proposition de loi "régulant l'emploi des langues en ce qui concerne la signalisation routière des destinations étrangères", a donné le 26 septembre 1988 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, negende kamer, op 17 maart 1988 door de Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers verzocht hem van advies te dienen over een voorstel van wet "tot regeling van het gebruik der talen voor de verkeersborden in verband met buitenlandse bestemmingen", heeft op 26 september 1988 het volgend advies gegeven :

Il appartient aux Communautés, sous réserve des trois exceptions visées à l'article 59bis, § 4, alinéa 2, de la Constitution, de modifier ou de compléter les règles relatives à l'emploi des langues en matière administrative, énoncées par les lois coordonnées, en ce qui concerne les régions de langue française et de langue néerlandaise.

Toutefois, cette compétence des Communautés pour l'emploi des langues en matière administrative n'empêche pas que l'Etat national, dans les matières qui restent de sa compétence, détermine quels sont les messages qui doivent être adressés au public, la Communauté décidant, pour sa part, la langue ou les langues dans lesquelles ces messages seront donnés.

Le législateur national peut donc, pour des raisons de police, imposer que la signalisation sur une voie publique dont l'Etat a la gestion, indique, lorsqu'elle utilise des mots qui sont une traduction, d'une part que ces mots constituent une traduction et, d'autre part, les mots-sources qui ont été traduits. Le législateur national exerce la compétence qui est la sienne en matière de police de la circulation routière en imposant une telle règle car elle favorise la lisibilité de la signalisation, laquelle est un facteur de sécurité. L'exercice de cette compétence n'ébranle pas la prérogative du législateur communautaire qui règle l'emploi des langues, car le mot-source ne peut naturellement pas être indiqué dans une autre langue que celle qui est la sienne.

.../...

Il serait judicieux que ce soit un signe non linguistique, par exemple un astérisque, qui indique que le mot employé est une traduction et que ce signe soit suivi du mot-source, écrit au moyen d'autres caractères. Aucun doute ne pourrait ainsi exister sur ce que le mot-source ne figure pas dans le message comme signe linguistique mais y représente seulement la référence à laquelle renvoie le message linguistique proprement dit, arrêté dans la langue que fixe la Communauté. Autrement dit, le mot-source traduit ne figure pas sur les signaux d'indication comme signe linguistique mais comme tout autre signe, une figurine par exemple, qui représenterait la réalité formant l'objet du message linguistique.

Behoudens de drie uitzonderingen opgenoemd in artikel 59bis, § 4, tweede lid, van de Grondwet, zijn het de Gemeenschappen die bevoegd zijn om de voorschriften aangaande het gebruik van de talen in bestuurszaken, zoals zij door de gecoördineerde wetten zijn geformuleerd, te wijzigen of aan te vullen wat het Nederlandse en het Franse taalgebied betreft.

De bevoegdheid van de Gemeenschappen voor het gebruik van de talen in bestuurszaken staat er echter niet aan in de weg, dat de nationale Staat in de aangelegenheden waarvoor hij bevoegd blijft, bepaalt welke mededelingen aan het publiek moeten worden gedaan, met dien verstande dat de Gemeenschap van haar kant beslist in welke taal of talen die mededelingen zullen geschieden.

De nationale wetgever kan dus om redenen van politie bepalen dat wanneer bij de bewegwijzering van een door de Staat beheerde openbare weg woorden worden gebruikt die een vertaling zijn, enerzijds moet worden aangegeven dat het om een vertaling gaat en anderzijds de aan die vertaling ten grondslag liggende woorden moeten worden vermeld. Als de nationale wetgever een zodanig voorschrift geeft, oefent hij de hem eigen bevoegdheid ter zake van de politie over het wegverkeer uit, want de leesbaarheid van de bewegwijzering wordt er door in de hand gewerkt, en dat komt de veiligheid ten goede. Door het uitoefenen van die bevoegdheid wordt niets afgedaan aan het prerogatief van de Gemeenschapswetgever die het gebruik van de talen regelt, want het uitheemse woord kan uiteraard alleen in de eigen taal van dat woord worden aangegeven.

.../...

Het zou zinvol zijn zich van een ander teken dan een taalteken, bijvoorbeeld een asterisk, te bedienen om aan te geven dat het gebruikte woord een vertaling is, en het uitheemse woord, in een ander lettertype, op dat teken te laten volgen. Het zou dan geen twijfel lijden dat het uitheemse woord in de boodschap niet als een taalteken staat maar alleen als de verwijzing waaraan de eigenlijke, in de taal van de Gemeenschap gestelde taalboodschap refereert. Met andere woorden, het uitheemse woord komt op de wegwijzers niet als een taalteken te staan, maar als enig ander teken, een figuurtje bijvoorbeeld, dat de werkelijkheid zou uitbeelden die het onderwerp van de taalboodschap is.

La chambre était composée de

Messieurs : H. ROUSSEAU,
de Heren :

P. FINCOEUR,
R. ANDERSEN,

C. DESCHAMPS,

P. GOTHOT,

Madame : R. DEROY,
Mevrouw :

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. R. ANDERSEN.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, auditeur.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

De kamer was samengesteld uit

président de chambre,
kamervoorzitter,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

assesseurs de la
section de législation,
assessoren van de
afdeling wetgeving,

greffier,
griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. R. ANDERSEN.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. REGNIER, auditeur.

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

R. DEROY.

H. ROUSSEAU.

CONSEIL D'ETAT - RAAD VAN STATE LEGISLATION - WETGEVING L
- 4 - 10 - 1988
Transmis à M. Overgemaakt aan de H.